

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Graikų kalbos istorinė gramatika	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): Doc. dr. Mindaugas Strockis	VU Filologijos fakulteto Klasikinės filologijos katedra
Kitas / a (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis (individualios studijos)

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	II–III kursas (3–6 semestras)	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Išklaudyti kursai GRKA 2113, GRKA 2213 [t.y. I kurso graikų kalba]	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
Supažindinti su graikų kalbos fonetikos ir morfologijos raida nuo hipotetinės indoeuropiečių prokalbės iki vėlyvosios Antikos graikų kalbos. Parengti studentus analizuoti senovės graikų tekstus, parašytus kitomis senosios graikų kalbos formomis (ne tik klasikiniu Atikos dialektu). Supažindinti studentus su istorinės lyginamosios kalbotyros metodais ir principais, parengti juos savarankiškai skaityti istorinės kalbotyros mokslo literatūrą.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Mokėti analizuoti tekstus, parašytus kitomis senosios graikų kalbos formomis (ne tik klasikiniu Atikos dialektu, kuris aprašytas mokomosiose gramatikose).	Tikslinės literatūros skaitymas, savarankiškas užduočių atlikimas, grupės diskusija	Darbas per seminarus, egzaminas
Mokėti savarankiškai studijuoti istorinės kalbotyros mokslo literatūrą.	Tikslinės literatūros skaitymas, grupės diskusija	Darbas per seminarus, egzaminas

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys
-------	----------------------------	---

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
Įvadas: istorinės gramatikos objektas ir metodai. Indoeuropeistikos sąvokos. Graikų kalbos pozicija tarp indoeuropiečių kalbų.	2		0				2	12	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos.
Graikų kalbos istorijos periodai. Linijinio rašto B paminklai. Senosios graikų kalbos tarmės. Graikų rašto istorija.	4		2				6	12	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos.
Graikų kalbos fonologija: klasikinės atikiečių tarmės fonologinės sistemos aprašymas. Fonologinės sistemos skirtumai nuo kitų senovės graikų tarmių (Mikėnų, bojotiečių, lakonų ir kt.).	4		0				4	12	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos.
Graikų kalbos istorinė fonologija 1: priebalsiai. Ide. sprogstamųjų priebalsių raida graikų kalboje (labiovelarinių priebalsių raida; kiti sprogstamųjų priebalsių pakitimai). Ide. *s raida graikų kalboje. Ide. priebalsinių sonantų raida graikų kalboje. Ide. *y, *w raida graikų kalboje.	6		4				10	10	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos. Užduočių atlikimas ir pasiruošimas aptarimui 1: priebalsių fonologinių dėsnių atpažinimas.
Graikų kalbos istorinė fonologija 2: balsiai. Ide. žodžio morfonologinė struktūra ir ide. abliautas. Graikų balsių kilmė: ide. balsių ir dvibalsių raida graikų kalboje; ide. balsinių sonantų raida graikų kalboje; ide. laringalų raida graikų kalboje. Graikų kalbos balsių sistemos raida 1-ame tūkstantmetyje pr. Kr.: naujų vidutinio pakilimo ilgųjų balsių susiformavimas; kompensaciniai pailgėjimai; balsių kontrakcijos.	6		4				10	14	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos. Užduočių atlikimas ir pasiruošimas aptarimui 2: balsių fonologinių dėsnių atpažinimas.
Graikų kalbos istorinė morfologija 1: vardažodis. Ide. vardažodžių gramatinės kategorijos ir jų raida graikų kalboje. Ide. vardažodžių morfologinės klasės ir jų raida graikų kalboje. Ide. linksnių galūnių raida graikų kalboje.	6		2				8	10	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos. Užduočių atlikimas ir pasiruošimas aptarimui 3: fonologinė ir morfologinė teksto lingvistinė analizė.
Graikų kalbos istorinė morfologija 2: veiksmažodis. Ide. veiksmažodžių gramatinės kategorijos ir jų raida graikų kalboje. Ide. veiksmažodžių sistemos struktūra ir jų raida graikų kalboje. Ide. asmenuojamųjų veiksmažodžių galūnių raida graikų kalboje.	6		2				8	12	Literatūros skaitymas, medžiagos paieškos. Užduočių atlikimas ir pasiruošimas aptarimui 4: fonologinė ir morfologinė teksto lingvistinė analizė.
Iš viso	34		14				48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Darbas auditorijoje per seminarus	25 %	visą semestrą	Dalyvavimas diskusijoje, klausimų formulavimas, praktinių užduočių atlikimas. Tinkamai atlikus 70 % seminarų užduočių: 2,5 balo Atlikus mažiau nei 70 % seminarų užduočių: 0 balų

Egzaminas:	75 %	sesijos metu	<p>10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95–100 proc. užduočių.</p> <p>9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85–94 proc. užduočių.</p> <p>8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75–84 proc. užduočių.</p> <p>7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65–74 proc. užduočių.</p> <p>6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55–64 proc. užduočių.</p> <p>5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51–54 proc. užduočių.</p> <p>4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.</p>
------------	------	--------------	---

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Bakker, E. J. (red.)	2010	<i>A Companion to the Ancient Greek Language</i>		Wiley-Blackwell
Villanueva Svensson, M.	2016	<i>Indoeuropiečių kalbotyros pagrindai. Antras pataisytas ir papildytas leidimas</i>		Vilnius, VU leidykla
Sihler, A.	1995	<i>New Comparative Grammar of Greek and Latin</i>		Oxford-New York, Oxford University Press
Papildoma literatūra				
Dumčius, J.	1975	<i>Trumpa istorinė graikų kalbos gramatika</i>		Vilnius, VU leidykla
Rix, H.	1992	<i>Historische Grammatik des Griechischen. Laut- und Formenlehre</i>		Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft
Buck C. D.	1955	<i>The Greek Dialects</i>		Chicago, The University of Chicago Press
Lejeune, M.	1972	<i>Phonétique historique du mycénien et du grec ancien</i>		Paris, Klincksieck
Chantraine, P.	1962	<i>Morphologie historique du grec</i>		Paris, Klincksieck

Atnaujinta 2024-03-18